

Mercè Balada publica 'Barcelona en negre. Crims i criminals (1890-1956)'

Morts a la planxa

Lluís Llorc

BARCELONA

Mercè Balada va publicar el 2017 *Catalunya en negre. 150 anys de crims i criminals*, a l'editorial Albertí, en què recollia quaranta assassinats i cinc execucions que van tenir lloc per tot Catalunya entre el 1838 i el 1976. Ara està a punt de sortir *Barcelona en negre. Crims i criminals (1890-1956)*, a la mateixa editorial.

En un moment d'ascens del consum de novel·la negra i policíaca, de proliferació de festivals d'aquest gènere, de sèries de ficció o documentals, com *Crims*, de Carles Porta, aquest nou treball de Balada és oportú per la temàtica i perquè beu, bàsicament, de les hemeroteques, construint un relat que alhora és un homenatge a la premsa.

Repartits en una dotzena de capítols de ritme àgil i concís i salprebrat amb fins a 150 imatges, entre fotografies, gravats i dibuixos, reproduccions de notícies i anuncis de l'època i fins i tot una auca dedicada a Enriqueta Martí,

Reproducció d'una pàgina de la premsa de l'època ■ ALBERTÍ

“la vampira del carrer Ponent”, Mercè Balada relata tota mena de crims.

Del violador i infanticida Isidre Mompарт –que Àfrica Ragel va novel·lar a *Quan em vinguin a buscar*, donant veu al seu botxí, Nicomedes Méndez– a la citada Enriqueta Martí, els anys del pistolisme –amb morts com els polítics germans Badia, Miquel i Josep– i Ricardo Fernández, àlies *Ricardito*, que va mig esquarterar un cadàver i el va treure del mig enviant-lo per tren fins a Madrid. Balada també ens parla del periodista Josep M. Planas, eliminat

per la FAI per parlar massa clar, o d'una mort a l'hotel Ritz, on mai no ha mort ningú... deien ells.

A més de la narració de Mercè Balada, el llibre recull molts fragments de textos de diverses capçaleres. Així podem saber que els assassins de l'època podien fer servir armes com la pistola –amb què van *suïcidar* la jove Lolita–, ganivets i porres, però, curiosament, l'estri més utilitzat van ser les planxes de ferro que s'escalfaven sobre la cuina econòmica, contundents i pesants, i a l'abast de tothom, com aquest llibre. ■